

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobce **M. N.**, bytem M., Germany, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem v Praze 5, Křížová 25 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 17.8.2012 proti rozhodnutí žalované ze dne 18.6.2012 č.j. X o starobní důchod,

t a k t o :

- I. **Žaloba s e z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou ze dne 17.8.2012 podanou u Městského soudu v Praze, která byla na základě pravomocného usnesení ze dne 27.8.2012 č.j. 1 Ad 45/2012-11 postoupena a doručena zdejšímu soudu dne 26.8.2012, se žalobce domáhá přezkoumání *napadeného rozhodnutí žalované ze dne 18.6.2012 č.j. X*, protože s ním nesouhlasí, neboť žalovaná tím, že za základ výpočtu důchodu byl podle § 18 odst. 4. zákona č. 155/1995 Sb. použit průměrný výdělek jím dosažený v roce 1985, tedy v roce jeho odchodu do Spolkové republiky Německo (dále jen **SRN**), který byl posledním rokem jeho pracovního poměru v Československé televizi a nebyl rokem úplným, tudíž v něm nebyl dosažen průměrný výdělek tak, jako v předchozích letech trvání pracovního poměru od roku 1979 až do roku 1984, kdy průměrný pracovní výdělek činil kolem 45.000,-Kč. Pokud vzala ČSSZ za základ rok 1985, dopustila se dle něho tvrdosti při užívání zákona a zákon porušila, neboť použití výdělku z roku 1985 pro výpočet vyměřovacího základu je matematicky a statisticky absolutně zavádějící. Za základ výpočtu je třeba použít výdělek komplexního kalendářního roku, protože jen tak jsou v dosaženém výdělku obsaženy i vedlejší mzdové složky, které pracovník získal ovšem až na

konci kalendářního a pracovního roku (roční a cílové odměny, osobní ohodnocení, 13. plat atd.). V jeho případě však byl ve výpočtu použit atypický a okleštěný fragment výdělku, takže z hlediska logiky uplatnění právního předpisu vzniká paradox, pokud by odešel do ciziny až v lednu 1986, započítala by se mu do výpočtu vyměřovacího základu komplexní mzda vydělaná v roce 1985, čili dvojnásobek toho, co ČSSZ jako základ k výpočtu použila. Dle něho měl zákonodárce v úmyslu vždy vycházet z alespoň pětiletého období, a to i v případě, kdy v rozhodném období není vůbec žádný rok po roce 1986, neboť posunování hranice před rok 1986 má za cíl dodržet alespoň pětileté období pro výpočet vyměřovacího základu a ne vypočítávat tento základ z období jediného roku; pokud by tomu tak bylo, pak nesporně musí jít o rok úplný. Závěrem bylo navrženo, aby soud zrušil napadené rozhodnutí žalované ze dne 18.6.2012 i jemu předcházející rozhodnutí ze dne 23.1.2012. *K žalobě byla mimo jiné připojena i kopie napadeného rozhodnutí i jemu předcházejícího rozhodnutí ze dne 23.1.2012 společně s osobním listem důchodového pojištění zpracovaného 18.1.2012 (dále jen **OLDP**).*

*Napadeným rozhodnutím ze dne 18.6.2012 č.j. X žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 23.1.2012, kterým byl žalobci přiznán od 1.2.2009 starobní důchod ve výši 2.195,-Kč měsíčně dle § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon**), ve znění účinném do 31.12.2009 a s přihlédnutím k článkům 45 a 46 odst. 2 nařízení rady (EHS) č. 1408/71 a počínaje 1.5.2010 i s přihlédnutím k Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a k Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009. V obsáhlém odůvodnění rozhodnutí ze dne 18.6.2012 se žalovaná vyjádřila k námitkám žalobce proti rozhodnutí ze dne 23.1.2012, uvedla znění příslušných paragrafů zákona a článků Nařízení shora uvedených i výpočet základní a procentní výměry starobního důchodu, když pro výši důchodu byla žalobci započtena doba pojištění v českém důchodovém pojištění v rozsahu 7.945 dnů a v německém důchodovém pojištění v rozsahu 2.702 dnů, celkem 10.647 dnů, proto mu lze přiznat toliko tzv. dílčí důchod. Současně žalovaná zdůraznila, že nemůže bez opory v právních předpisech libovolně měnit zákonem stanovený postup pro stanovení rozhodného období a toto stanovit například mezi roky 1980 - 1984, jak se žalobce v námitkách domáhá. Skutečnost, zda je daný kalendářní rok „úplný“, není v právních předpisech zohledněno; zákonem stanovená podmínka (tedy že se jedná o kalendářní rok, ve kterém byl započten nějaký vyměřovací základ) je splněna rokem 1985, o tento rok se tedy rozhodné období prodlužuje a z něj se stanoví též průměrný denní indexovaný výdělek. Závěrem bylo konstatováno, že po podrobném přezkumu napadeného rozhodnutí ve výpočtu starobního důchodu nebyla shledána žádná pochybení a námitky žalobce jsou tak nedůvodné; jestliže kdykoli v budoucnu žalobce předloží jakékoliv podklady, které prokáží, že důchod byl přiznán na základě nesprávně zjištěného skutkového stavu a tyto nově zjištěné skutečnosti budou mít vliv na výpočet důchodu, ČSSZ rozhodne ve smyslu § 56 zákona.*

Žalovaná ve vyjádření k žalobě dne 1.11.2012 mimo jiné závěrem navrhla zamítnutí žaloby a nadále setrvala na rozhodnutí ze dne 18.6.2012, neboť postupovala v souladu s českými právními předpisy i koordinačními Nařízeními a není si vědoma pochybení. Dále zdůraznila s ohledem na obsah citovaného § 18 odst. 1 a 4 zákona, že zákonodárce měl zajistě v citovaných právních předpisech na mysli takový kalendářní rok s vyměřovacím základem, ve kterém byl pojištěnci zúčtován příjem ve smyslu § 5 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb. bez

ohledu na to, je-li tento v kalendářním roce úplný. Pokud by totiž mělo být zkoumáno, zda-li kalendářnímu roku (365/366 dnů) odpovídá i výdělek (vyměřovací základ) tzv. úplné pokrytí a jen takový rok hodnotit do rozhodného období, pak by takový postup zákonitě musel být uveden a řešen příslušným zákonným ustanovením, neboť by jednotlivé kalendářní roky rozhodného období musely být „vyzobávány“. Ani jedna z citovaných zákonných úprav takové, byť jen obdobné ustanovení neobsahuje, tudíž kalendářním rokem s vyměřovacím základem se má na mysli takový kalendářní rok, v němž byl účastníku zúčtovaný příjem z výdělečné činnosti bez ohledu na to, za jaké časové období tohoto roku a lhostejno jak vysoký. Dané paradoxně potvrzuje i žalobce svou námitkou, neboť na jedné straně sice napadá použití kalendářního roku 1985, na straně druhé nenavrhuje žádnou jeho alternativu, neboť zákon o důchodovém pojištění ji neobsahuje. Obdobně zákon o důchodovém pojištění netrvá na tom, aby v případě, že se rozhodné období prodlužuje, bylo vždy zachováno pětileté období kalendářních let s vyměřovacím základem, tato podmínka je vyžadována pouze v rámci rozhodného období, jehož počátek je dán kalendářním rokem 1986 a konec kalendářním rokem bezprostředně před rokem přiznání důchodu.

Ze zaslaného *dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobce* vyplývá, že obsah spisu a založený evidenční materiál odpovídá obsahu napadeného rozhodnutí i vyjádření žalované, mimo jiné je založeno i „Čestné prohlášení o dobách zaměstnání“, dle něhož byla žalobci započtena doba pojištění/zaměstnání od 1.1.1970 do 31.12.1971 (tyto údaje jsou obsaženy i v OLDP připojeném k rozhodnutí ze dne 23.1.2012). Dle založené dodejky bylo napadené rozhodnutí doručeno žalobci dne 30.6.2012.

Žalobce po doručení výše citovaného vyjádření žalované v *podání ze dne 30.11.2012* setrval na svém názoru, že pro výpočet jeho důchodu neměl být použit rok 1985, tedy jeho fragment a nikoli celý kalendářní rok jeho pracovního poměru a poukázal na případ emigrantky z Austrálie, jíž byl za 6 odpracovaných let v ČR vypočítán důchod ve výši 2.800,- Kč a jemu za 23 odpracovaných let 2.200,-Kč, což je neúměrné. Zároveň žalobce souhlasil s tím, aby bylo rozhodnuto bez jeho osobní přítomnosti a nenavrl další důkazy.

Následně *žalovaná v podání ze dne 28.12.2012* zdůraznila, že pokud se hovoří o kalendářním roku, pak není mezi účastníky sporu, že se jedná o období od 1.ledna do 31.prosince. Pokud o kalendářním roku hovoří § 18 zákona, má se tedy na mysli stejný časový úsek. Pro účely stanovení osobního vyměřovacího základu je nejprve nutno stanovit rozhodné období, které je tvořeno kalendářními roky, jehož počátek tvoří kalendářní rok 1986 a konec kalendářní rok bezprostředně před rokem přiznání důchodu. V rámci takto stanoveného období zákon nevymezuje, že lze zohlednit pouze ty kalendářní roky, které jsou po celou dobu, tj. od 1.ledna do 31.prosince, pokryty vyměřovacím základem, ba právě naopak, rozhodné období se posuzuje komplexně a pro případné rozmělnění vyměřovacích základů do „prázdných“ míst bez vyměřovacího základu lze využít institutu náhradních dob pojištění a vyloučených dob. Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že za kalendářní rok s vyměřovacím základem je třeba považovat rok, za který vznikl nárok na některou složku za počitatelného vyměřovacího základu bez ohledu na délku trvání zaměstnání v kalendářním roce a výši dosaženého vyměřovacího základu.

Poté v podání ze dne 20.1.2013 žalobce setrval na svém názoru vyjádřeném v žalobě i ve stanovisku ze dne 30.11.2012, že byl poškozen tím, že žalovaná za základ výpočtu jeho důchodu za 23 let bere jen osm měsíců odpracovaných v ČR v roce 1985, což považuje za diskriminační.

Žalovaná v podání ze dne 1.2.2013 odkázala na svá předchozí vyjádření a zdůraznila, že považuje za vhodné pro srozumitelnost objasnit pojem „vyměřovací základ“. Odpověď dává § 5 odstavec 1 zákona č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen **zákon č. 589/1992 Sb.**), dle něhož je vyměřovacím základem pro pojistné na důchodové pojištění úhrn příjmů, s výjimkou náhrad výdajů poskytovaných procentem z platové základny představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním, které zakládá účast na nemocenském pojištění. Zúčtovaným příjmem se pro účely věty první rozumí plnění, které bylo v peněžní nebo nepeněžní formě nebo formou výhody poskytnuto zaměstnavatelem zaměstnanci nebo předáno v jeho prospěch, popřípadě připsáno k jeho dobru, anebo spočívá v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance. Výši starobního důchodu respektive jeho procentní výměru zásadně ovlivňují dva faktory, a to délka doby pojištění a výše vyměřovacího základu. Poukazuje-li žalobce na vyšší výši důchodu jeho australské kolegyně, pak jsou to právě tyto dva faktory, které rozhodly o tom, že její důchodová dávka byla přiznaná ve vyšší výši, jak žalobce namítá, ale předmětem sporu je pouze řešení důchodové otázky žalobce.

Poté ještě žalobce v podání dne 1.3.2013, na který již žalovaná nereagovala, požadoval vyhovění žalobě a nadále setrval na svém názoru vyjádřeném kromě žaloby i ve všech jeho podáních v této věci s tím, že je s podivem, že stávající systém nezohledňuje právě pracovní činnost a výsledky práce pojištěnce dosažené do roku 1985 a pokládá rozhodné období na dobu, ve které je pracovník vlastně mimo republiku, což tyto pojištěnce znevýhodňuje oproti těm, kteří pracovali pouze v Čechách.

Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen **s.ř.s.**), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen **správní orgán**). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

V § 16 odst. 3 věta první zákona je stanoveno, že vyměřovacím základem pojištěnce za dobu po 31. prosinci 1995 je vyměřovací základ pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona a za dobu před 1. lednem 1996 hrubý výdělek stanovený pro účely důchodového zabezpečení podle předpisů platných před 1. lednem 1996.

Podle **§ 18 odst. 1 zákona** rozhodným obdobím pro stanovení osobního vyměřovacího základu je období 30 kalendářních roků bezprostředně před rokem přiznání důchodu, pokud se dále nestanoví jinak. Do rozhodného období se nezahrnují kalendářní rok, ve kterém pojištěnec dosáhl 18 let věku, a kalendářní roky předcházející.

Dle **§ 18 odst. 4 zákona** se do rozhodného období nezahrnují kalendářní roky před rokem 1986. Není-li však v takovém rozhodném období aspoň pět kalendářních roků s vyměřovacím základem pojištěnce (§ 16 odst. 3), prodlužuje se rozhodné období před rok 1986 postupně tak, aby zahrnovalo ještě jeden takový rok, nejvýše však kalendářní rok bezprostředně následující po roce, v němž pojištěnec dosáhl věku 18 let.

V této věci se žalobce podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí ze shora uvedených důvodů. Soud pak na základě všech shora zjištěných skutečností dospěl k závěru, že **žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 18.6.2012 není důvodná** s ohledem na níže uvedené. V této věci soud rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 s.r.s., když žalobce i žalovaná s takovým postupem vyjádřili souhlas.

Žalobce dosáhl důchodového věku dne 1.2.2009 a dle **§ 29 písm. a) zákona** ve znění účinném do 31.12.2009 má pojištěnec nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 25 let a dosáhl aspoň věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod, přičemž tyto zákonné podmínky žalobce splnil, a postup při stanovení výše starobního důchodu byl dostatečně podrobně a srozumitelně popsán zejména v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalované ze dne 18.6.2012, ale i v odůvodnění jemu předcházejícího rozhodnutí ze dne 23.1.2012, v němž však žalovaná udělala v odůvodnění písařskou chybu ohledně celkové výše důchodu, kdy místo správné částky 2.195,-Kč uvedla 294,-Kč, ač v založeném konceptu rozhodnutí byla uvedena správná částka. Dostatečně bylo také vysvětleno, že potřebná doba pojištění byla splněna pouze s přihlédnutím k celkové době pojištění získané žalobcem v českém a německém důchodovém pojištění.

V postupu žalované, jež zohlednila obsah veškerých evidenčních materiálů a jejich obsah uvedla do OLDPU, který byl přílohou rozhodnutí ze dne 23.1.2012 o přiznání starobního důchodu žalobci od 1.2.2012, ani při výpočtu výše tohoto důchodu soud neshledal pochybení. V této věci soud nemohl vyhovět žalobě s požadavkem na zrušení napadeného rozhodnutí žalované s ohledem na všechny zjištěné rozhodné skutečnosti i přes žalobcem opakovaně vyjádřené přesvědčení o správnosti jeho názoru, že za základ výpočtu je třeba použít nikoli rok 1985, tj. rok jeho odchodu do SRN, ale výdělek komplexního kalendářního roku, protože jen tak jsou v dosaženém výdělků obsaženy i vedlejší mzdové složky, které pracovník získal ovšem až na konci kalendářního a pracovního roku a zákonodárce při tvorbě tohoto ustanovení měl na mysli prodloužení rozhodujícího období před rok 1986 postupně tak, aby získal jeden kompletní a transparentní odpracovaný rok a ne jeden nekompletní absolutně nereprezentativní a zavádějící fragment, jelikož takový požadavek není v souladu s platnou právní úpravou k rozhodnému datu. ČSSZ proto nepochybila, když námitky žalobce zamítla a dostatečným i srozumitelným způsobem se s nimi vypořádala v odůvodnění rozhodnutí ze dne 18.6.2012 v takovém rozsahu, aby jej pochopil i laik, který jeho obsah hodlá pochopit. Soud, který se plně ztotožnil s obsahem citovaných vyjádření žalované, jakož i s odůvodněním

napadeného rozhodnutí, proto pro stručnost na ně odkazuje, jelikož odpovídají platné právní úpravě a jsou známy všem účastníkům tohoto řízení.

Krajský soud v Plzni ze shora uvedených důvodů proto *žalobě žalobce nepřisvědčil a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.* (soud zamítne žalobu, není-li důvodná), jak vyplývá z výroku I. rozsudku, jelikož *napadené rozhodnutí žalované ze dne 18.6.2012 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu*, když žalobce neprokázal jím tvrzené pochybení žalované a dostatečným způsobem se žalovaná vypořádala i se všemi jeho námitkami proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 23.1.2012.

Žalobce ve věci neměl úspěch a správní orgán nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (*výrok II. rozsudku*).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 30. října 2013

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně